

slagvaardige

efficiënte

provincie

> **Hoe wij willen dat de provincie werkt**

De overheid is te ingewikkeld geworden. Tegenmacht en democratische controle zijn niet altijd goed georganiseerd. Daarom wil D66 nieuw ingevoerd beleid via onafhankelijk onderzoek evalueren. Dat vraagt volgens D66 om een sterke overheid die vrijheid, kansengelijkheid en sociale rechtvaardigheid toekomstvast kan maken. Wij willen dat de overheid simpel, slagvaardig en aanspreekbaar is.

De provincie heeft vooral een rol bij die taken waarvoor gemeenten te klein zijn en de Rijksoverheid te groot. Gemeenten zijn op veel onderwerpen dé aangewezen overheid om aan te sluiten bij lokale behoeften. Daarom zijn de afgelopen jaren meer taken, zoals de jeugdzorg, bij de gemeenten komen te liggen.

Boven die gemeenten zorgt de provincie voor de regie daar waar bovenlokale belangen spelen, gemeenten onderling concurreren, of waar gemeenten op dit moment onvoldoende krachtig zijn om activiteiten uit te voeren. We willen daarbij voorkomen dat Rijk, provincie, Europa, waterschap of semipublieke organisaties over elkaar heen buitelen. Dat maakt het veel te ingewikkeld voor burgers en bedrijven, en maakt de overheid ook inefficiënt en niet aanspreekbaar.

De provincie houdt zich alleen bezig met kerntaken

Een stem op D66 is een stem op een provincie die zich beperkt tot waar ze goed in is. Wat ons betreft concentreert de provincie zich dan ook op de volgende taken.

- > Regionale economie en innovatie.
Goede regionale aansluiting onderwijs op arbeidsmarkt.
Afstemming van plannen voor winkelcentra en bedrijventerreinen.
- > Ruimtelijke ordening.
Het regionaal creëren van randvoorwaarden voor de ontwikkeling van duurzame energie.
- > Natuur en milieu.
- > Bereikbaarheid per voet, fiets, openbaar vervoer én auto.
- > Bevordering van cultuur en cultuurhistorie.
Door bescherming van cultuurhistorie (erfgoed), archieven en bibliotheken.
Door het in stand houden en bevorderen van de Gelderse culturele infrastructuur.
- > Bevorderen van de kwaliteit van het openbaar bestuur.
Het daarvoor inzetten van de kracht van lokale en regionale (burger)initiatieven.
Toezicht (financieel) op gemeenten.
Het bevorderen van sterkere gemeenten door onderlinge samenwerking en/of samengaan te stimuleren.

kerntaken en regie

De provincie wordt nog efficiënter door de focus op kerntaken De focus op kerntaken betekent dat D66 er géén voorstander van is om de provincie ook nog een rol te geven in andere zaken. Alleen als er een directe relatie is met één van de kerntaken, zoals regionale economie, kan hier een uitzondering op worden gemaakt. Als gemeenten te klein zijn, onvoldoende bestuurskracht of financiële draagkracht bezitten om hun taken goed en zelfstandig uit te voeren, of deze taken organiseren in ondoorzichtige samenwerkingsverbanden, neemt de provincie die taken niet over. In die gevallen moet de provincie gemeenten activeren sterk genoeg te worden of te streven naar samengaan. In onze financiële paragraaf vindt u hoe de focus op kerntaken middelen vrijmaakt voor

lastenverlaging en/of intensivering van de inspanning op de genoemde hoofdtaken.

De provincie heeft een beperkt ambtenarenapparaat nodig De activiteiten van de provincie zijn wat D66 betreft, naast het beheer van de provinciale wegen, vooral regietaken. Hierdoor ontbreekt de noodzaak voor grote uitvoeringsorganisaties. De provincie stelt kaders, verdeelt budgetten en ziet toe op doelmatige uitvoering door overheidsinstellingen, bedrijven, gemeenten of inwoners zelf. Niets meer, maar ook niets minder. In onze provincie betekent dit dat het provinciale ambtenarenapparaat de komende jaren krimpt doordat we minder aandacht willen voor sport, welzijn en sociaal beleid. Door de verschuiving van de jeugdzorg naar gemeenten wordt de inzet van de provincie ook hierop afgebouwd.

slagvaardig en grensoverstijgend

De provincie is een aanjager van slagvaardige gemeenten

We willen een provincie die gemeenten verder laat kijken dan de gemeentegrens en zorgt dat ze plannen voor winkelcentra, bedrijventerreinen, woonwijken en wegen op elkaar afstemmen. Dat is ook in het belang van hun inwoners. We stimuleren deze samenhang door bij subsidies eisen te stellen bij bovengemeentelijke projecten. Slagvaardig houdt voor ons ook in dat we scherp letten op gemeentelijke slagkracht. Als gemeenten niet meer toegerust zijn op nieuwe taken of dit alleen nog met behulp van ondemocratische samenwerkingsverbanden tot stand kunnen brengen, wil D66 samengaan aanjagen. Daarnaast wil D66 dat de provincie streng toezicht houdt op de financiën van de gemeenten als de gemeenteraad die controle verzaakt.

Onze provincie vergroot de eigen slagkracht

Nu er meer taken en bevoegdheden naar grotere gemeenten schuiven komt er een moment dat de bestuurslaag daarboven, de provincie, mee moet schuiven. Nu merken we soms al dat de provincie slagkracht mist om haar kerntaken naar behoren uit te voeren. Dan lopen provincies vast op uitdagingen die samenwerking tussen buurprovincies, ook over landsgrenzen heen, vereisen. Landsdelen met meer slagkracht en het vermogen echt regionaal resultaat te boeken zijn in dat geval een oplossing. Wat D66 betreft mondt deze discussie uit in het samengaan van onze provincie met Overijssel tot één landsdeel Oost. Bestaande provinciegrenzen zijn voor ons daarbij niet heilig.

De provincie kijkt over de eigen grenzen heen

Wat over de provinciegrens besloten wordt, kan van groot belang zijn voor de eigen provincie. Zaken als economie, vervoer en milieuverontreiniging houden namelijk niet op bij de provincie- of zelfs landsgrens. Door de ligging van Gelderland aan de Duitse grens is internationale samenwerking en een grensoverstijgende arbeidsmarkt vanzelfsprekend. Voor grote delen van Gelderland en ook Limburg en de noordelijke provincies, geldt dat Nederlanders in Duitsland (willen) werken, studeren, vrije tijd doorbrengen en vice versa. Daarnaast heeft de provincie te maken met Europees beleid, zoals de onder Europese wetgeving beschermde natuurgebieden Natura 2000 en de Europese landbouwsubsidies, maar ook Europese regels voor lucht- en waterkwaliteit. Meer dan de helft van de EU-wetgeving komt terecht bij lokale en regionale overheden, die de wetgeving moeten uitvoeren.

De provincie wil samenwerken met andere regio's in Europa die met dezelfde problemen en uitdagingen kampen. D66 wil de krachten zowel in Den Haag als in Brussel bundelen, om samen op te komen voor de belangen van de inwoners over alle in dit programma beschreven onderwerpen.